

47048 - جانابى ئاللاھنىڭ ئەرشى يەتتىنچى قەۋەت ئاسمانىڭ ئۇستىدىمۇ؟

سۇئال

جانابى ئاللاھنى ئاسمانىدا دەپ ئېتقات قىلىشنىڭ مەنسى ئاللاھنىڭ ئەرشى يەتتىنچى قەۋەت ئاسمانىڭ ئۇستىدە دېگەنلىكىنى بىلدۈرەمدى ؟

تەپسىلى جاقاپ

بارچە ھەمدۇ - سانالار جانابى ئاللاھقا بولسۇن.

ئاللاھنىڭ ئەرشى يەتتىنچى قەۋەت ئاسمانىڭ ئۇستىدىدۇر. ئەرش بولسا مەخلوقاتلارنىڭ ئىچىدە ھەممىدىن يۇقىرى مەرتىۋىگە ئىگە مەخلوقدۇر.

بۇ توغرىسىدا بۇخارىيىدا رىۋايەت قىلىنغان(2581) - ھەدىسىدە، ئەبۇ ھۇرھىرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: "جەننەتنە يۈز مەرتىۋ باردىۇر، جانابى ئاللاھ، ئاللاھ يولىدا جىهاد قىلغۇچى مۇجاھىدلار ئۇچۇن بۇ مەرتىۋىلەرنىڭ ئوتتۇرسىدىن جاي تېيارلىدى، ئۇ مەرتىۋىنىڭ دەرجىسى ئاسمان-زېمىن ئارىلىقىدەك بولۇكتۇر. ئەگەر سىلەر جانابى ئاللاھدىن جەننەتنى تەلەپ قىلساڭلار پىردهۋىس جەننەتنى تەلەپ قىللەڭلار، چۈنكى ئۇ جەننەتلەرنىڭ ئوتتۇرسى بولۇپ، ھەممىدىن ئالى دەرجىلىك جەننەت سانلىدۇ. ئۇنىڭ ئۇستىدە جانابى ئاللاھنىڭ ئەرشى قارار ئالغان، پىردهۋىس جەننەتى، جەننەت ئۆستەڭلىرىنىڭ مەنبىئىدۇر. بارلىق مۇسۇلمانلار جەننەت يەتتىنچى قەۋەت ئاسمانىڭ ئۇستىدە دەپ ئېتقات قىلىدۇ. ئەرش جەننەتنىڭ ئۇستىدە دەپ ئېتقات قىلىشىمىز، ئاللاھنىڭ ئەرشىنىڭ يەتتىنچى قەۋەت ئاسمانىڭ ئۇستىدە دېگەنلىكىمىزنى ئىپارىلەيدۇ. يۇقىرىدىكى سۆزلىرىمىزنى سەھىھ مۇسۇلماندا رىۋايەت قىلىنغان 4136 - ھەدىستە ئابدۇللاھ ئىبىنى ئابباس پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: "جانابى ئاللاھ ئەگەر بىرنىھىرىنى خالسا ئاشۇ ۋاقتىنىڭ ئۆزىدىلا ئۇ نەرسە بەجا كەلتۈرۈللىدۇ. ئاللاھنىڭ ئەرشىنى كۆتۈرۈپ تۇرغۇچى پەرشىتىلەر ئۇ زاتقا تەسبىھ ئېتىدۇ. ئۇلاردىن كېين ئاسمان ئەھلى تەسبىھ ئېتىدۇ، ئۇلاردىن كېين باشقىلار تەسبىھ ئېتىدۇ. تەسبىھ ئاخىرى زېمىننىڭ ئاسمانىدىكىلەرگە يېتىدۇ. ئاللاھنىڭ ئەرشىنى كۆتۈرۈپ تۇرغۇچىلارغا، ئۇلاردىن كېينكىلەر پەرۋىزىگارىڭلار نېمە دېدى ؟ دەپ سورىشىدۇ. ئۇلار جانابى ئاللاھنىڭ نېمە دېگەنلىكىنى خەۋەر قىلىدۇ، ئاسمانانلىرىدىكى پەرشىتىلەر باشقا پەرشىتىلەرگە خەۋەر قىلىش ئارقىلىق ئۇ خەۋەر ئاخىرى زېمىن ئۇستىدىكى بىرىنچى قەۋەت ئاسمانغا يەتكۈزۈللىدۇ". بۇ ھەدىسىنىڭ مەزمۇنىدىن بىلۇپلىشقا بولىدۇكى؛ ئاللاھنىڭ ئەرشى ۋە كۆتۈرۈپ تۇرغۇچى پەرشىتىلەر يەتتىنچى قەۋەت ئاسمان ئۇستىدە ئىكەنلىكىنى مۇئەيىھەنلەشتۈرىدۇ.

ئىبىنى خۇزەيمەنىڭ ھەدىسلەر توپلىمىدىكى 105-ھەدىستە، تەۋھىد ناملىق ئەسirىدىكى 594-ھەدىستە، ئىبىنى مەسئۇد رەزىيەللاھۇ

ئەنھۇدىن رىۋا依ەت قىلىنغان ھەدىستە مۇنداق دەيدۇ: بىرىنچى ئاسمان بىلەن يەنە بىر ئاسمان ئوتتۇرسىدىكى ئارىلىق بەشىۋز يىللېق مۇسًاپىدۇر، ھەربىر قەۋەت ئاسماننىڭ ئوتتۇرسىدىكى ئارىلىق بەشىۋز يىللېق مۇسًاپىدۇر. يەنە بىر رىۋاىيەتتە: "ھەر بىر قەۋەت ئاسماننىڭ قېلىنىلىقى بەشىۋز يىللېق مۇسًاپىنى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ. يەتنىچى قەۋەت ئاسمان بىلەن كۈرسى رەھمان ئارىلىقى بەشىۋز يىللېق مۇسًاپە، كۈرسى رەھمان بىلەن سۇنىڭ ئارىلىقى بەشىۋز يىللېق مۇسًاپە، ئاللاھنىڭ ئەرشى سۇنىڭ ئۇستىدە، جانابى ئاللاھ ئەرشىنىڭ ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە ئورۇن ئالدى. سىلەرنىڭ ئىش - ئەملىقلىرىڭلارنىڭ ھېچقايسىسى جانابى ئاللاھنىڭ بىلشىدىن يوشۇرۇن قالمايدۇ. يۇقىرىدىكى ھەدىسىنى ئىمام زەھبى ئەلئۇلۇق ناملىق ئەسىرىنىڭ 64- بىتىدە، ئىمام ئىبنى قەيىيم مۇسۇلمان ئەسکەرلەر توپلىمى ناملىق ئەسىرىنىڭ 100- بىتىدە "سەھىھ ھەدىس" دەپ تەكتىلەيدۇ.

زەھبىنىڭ ئەلئۇلۇق ناملىق ئەسىرى ۋە ئۇنىڭ قىسقارتمىسىنىڭ 35- بىتىدە ئابدۇللاھ ئىبنى ئەمرۇدىن رىۋاىيەت قىلىنغان ھەدىستە جانابى ئاللاھ يەتنىچى قەۋەت ئاسماننىڭ ئۇستىنى سۇ بىلەن ياراتتى، ئەرشنى سۇنىڭ ئۇستىگە ئورۇنلاشتۇردى دەيدۇ. شەيخ ئالبانى بۇ ھەدىسىنىڭ سەندىنى ساغلام دېگەن.

مەشهر ئىسلام ئۆلىمالىرى ئاللاھنىڭ ئەرشى پۇتۇن مەخلۇقاتلارنىڭ ئۇستىدىدۇر دەپ ئېتىقاد قىلىدۇ. بۇ خىل كۆز قاراش ئەڭ ساغلام ئېتىقادتۇر.

ئىبنى قەيىيم (ئۇ كىشىگە ئاللاھ رەھمەت قىلسۇن) زادۇل مەئاد ناملىق ئەسىرىنىڭ 4-توم 203- بىتىدە، شەيخۇل ئىسلام ئىبنى تەيمىيە پەتۋالار توپلىمى ناملىق ئەسىرىنىڭ 6-توم 581- بىتىدە، ئىبنى كەسر ئەلبىدایەت ئەننەيە ناملىق ئەسىرىنىڭ 1-توم 9 ۋە 11- بەتلرىدىدە، ئىبنى ئەلئىز شەرھى ئەقىدە تەھاۋىيە ناملىق ئەسىرىنىڭ 1-توم 311- بىتىدە، "ئاللاھنىڭ ئەرشى پۇتۇن مەخلۇقاتلارنىڭ ئۇستىدىدۇر، ھەممىدىن ئۈلۈغدۇر". دەپ قەيت قىلىدۇ.

بۇ ھەقتە تىخىمۇ كۆپرەك مەلۇماتقا ئېرىشەي دېسىڭىز، (زەھبىنىڭ مۇختەسەر ئۇلۇق، ئىبنى خۇزھىمەننىڭ تەۋھىد، ئىبنى قەيىيمنىڭ مۇسۇلمان ئەسکەرلەر توپلىمى ناملىق ئەسەرلىرىگە مۇراجىتتە قىلىڭ).